

CRNA GORA
MINISTARSTVO ODBRANE

**AKCIONI PLAN ZA IMPLEMENTACIJU
STRATEGIJE ODBRANE CRNE GORE
2023-2026**

Podgorica, jun 2023.

Uvod

Strategija odbrane Crne Gore¹ je osnovni strateški dokument kojim se dugoročno uređuje i usmjerava razvoj normativnih, doktrinarnih i organizacijskih rješenja u sistemu odbrane, kao i angažovanje i vizija razvoja odbrambenih resursa u odgovoru na savremene bezbjednosne izazove, rizike i prijetnje. Dokument predstavlja okvir za razvoj sektora odbrane i daje neophodne smjernice za proces odbrambenog planiranja. Strategija definiše odbrambene ciljeve, resurse i način ostvarivanja postavljenih ciljeva.

Strategija odbrane Crne Gore se može mijenjati i prilagođavati, po ukazanoj potrebi, u cilju inoviranja i unapređenja sistema odbrane. Svi dokumenti koji uređuju pojedine aspekte sistema odbrane moraju biti usaglašeni sa ovom strategijom. Kako bi strategija bila uspješno implementirana potrebno je sinergijsko djelovanje u cijelokupnom sistemu odbrane, što podrazumijeva reviziju, usklađivanje i donošenje strateških i normativnih dokumenata sa vizijama i smjernicama datim u strategiji i njihovu implementaciju kroz institucionalno jačanje odbrambenog sistema i izgradnju svih sposobnosti, koje su neophodne za odbranu i zaštitu interesa Crne Gore.

Uredbom Vlade Crne Gore o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata i pratećom Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata propisano je da strategija mora imati izrađen akcioni plan. Akcioni plan je dokument javne politike koji definiše aktivnosti za sprovođenje strategije ili programa u cilju postizanja utvrđenih strateških i operativnih ciljeva.

Kratak pregled preporuka evaluacionog tima na kraju prethodnog ciklusa realizacije Akcionog plana za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2019-2022

Imajući u vidu da je realizacija Strategije odbrane Crne Gore, tokom prethodnog četvorogodišnjeg perioda, praćena Akcionim planom za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2019-2022 (u daljem tekstu: Akcioni plan 2019-2022), na kraju perioda realizovanja aktivnosti, konstatovano je: da su aktivnosti realizovane shodno utvrđenoj dinamici, od strane utvrđenih nosilaca iz različitih državnih resora; ali i činjenica da zbog jednog broja aktivnosti koje nijesu uspjele da se kompletiraju i odrade u zadatim rokovima, uticaj Akcionog plana 2019-2022 na rad sistema odbrane i bezbjednosti u Crnoj Gori nije bio potpun, te da zahtijeva dodatno unapređenje. Takođe, na kraju prethodnog ciklusa realizacije Akcionog plana 2019-2022, sprovedena je evaluacija² njegove realizacije koja je rezultirala određenim preporukama za naredni ciklus planiranja implementacije aktuelne Strategije odbrane Crne Gore, kao što slijedi:

¹ „Službeni list Crne Gore“, br.037/19, od 01.07.2019.

² Završni izvještaj o realizaciji Akcionog plana za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2019-2022

Preporuka 1: Realizacija Akcionog plana za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2019-2022 (u daljem tekstu AP 2019-2022) nije ostvarena na zadovoljavajućem stepenu i nedostaje samostalno, sistematsko i redovno izvještavanje članova Interresorne radne grupe, iz svih nadležnih institucija zaduženih za realizaciju mjera. Potrebno je da novi AP prepozna adekvatne mjere koje bi podstakle kvalitetniju i blagovremeniju koordinaciju, odnosno izvještavanje o realizovanim odnosno nerealizovanim aktivnostima/mjerama, uz detaljno obrazlaganje razloga za nerealizaciju aktivnosti.

Preporuka 2: Strateški ciljevi prepoznati u AP 2019-2022 su relevantni i usmjereni na oblasti od značaja za odbranu zemlje, koje su bile aktuelne u trenutku kada je predmetni Akcioni plan usvojen. Ipak percipiraju se nedostaci koji proističu iz odsustva eksplicitnog i sveobuhvatnog efekta promjene. Drugim riječima, potrebno je utvrditi kakva se promjena očekuje nakon što se određene aktivnosti realizuju/ne realizuju, odnosno utvrđeni ciljevi ispune/ne ispune. Ovo iz razloga da se dobijeni rezultate iskoriste prilikom izrade Akcionog plana za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore za naredni četvorogodišnji period.

Preporuka 3: AP 2019-2022 je realizovan uz neujednačen stepen efektivnosti u odnosu na četiri utvrđena strateška cilja. Najefektivnija je realizacija u oblasti doprinosa razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse (strateški cilj 2), odnosno u oblasti očuvanja mira i bezbjednosti u regionu i svijetu (strateški cilj 3), dok je slabija efektivnost konstatovana u oblasti zaštite suvereniteta, teritorijalnog integriteta i nezavisnosti Crne Gore (strateški cilj 1), a najmanje efektivna je oblast razvoja otpornosti, civilne spremnosti i sposobnosti za krizno upravljanje (strateški cilj 4). Imajući u vidu nivo ostvarenosti rezultata do kraja 2022. godine, potrebno je u narednom periodu staviti fokus na ispunjavanje strateških ciljeva sa do sada zabilježenim slabijim efektom, uz jasnije definisanje aktivnosti i mjera koje bi trebalo realizovati kako bi se efekat pojačao. Evaluacija je pokazala da su određeni procesi započeti, ali da je potrebno nastaviti napore do usvajanja Planova odbrane nosioca odbrambenih priprema uz njihovo usaglašavanje sa novim normativnim okvirom i konceptom odbrane, kao i nastaviti rad na donošenju i usvajanju potrebnih strateških i normativnih dokumenata uz uspostavljanje institucionalnog okvira koji omogućava razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sistema kriznog upravljanja u Crnoj Gori.

Preporuka 4: Informacije kojima je evaluacioni tim raspologao nijesu bile dovoljne za adekvatnu procjenu efikasnosti realizacije Akcionog plana 2019-2022, pa se evaluacioni tim oslonio na opise aktivnosti i rezultata, bez konkretnih informacija o finansijama. Naime, efikasnost je procijenjena kroz prizmu vremenskog perioda trajanja Akcionog plana 2019-2022 i finansijskih sredstava u poređenju sa ostvarenim rezultatima, zbog čega je potrebno ubuduće detaljnije informisati o planiranim i utrošenim finansijskim sredstvima.

Preporuka 5: Akcioni plan 2019-2022 je dobro usklađen sa Strategijom odbrane i ostalim relevantnim strateškim dokumentima važnim za oblast odbrane i bezbjednosti, ali je zbog neujednačene efektivnosti realizacije i doprinos realizaciji operativnih ciljeva neujednačen. Samim tim potrebno je uspostaviti adekvatniji mehanizam za koordinaciju realizacije aktivnosti, blagovremenije izvještavanje o rizicima po indikatore uspješnosti uz preduzimanje odgovarajućih koraka za preveniranje kašnjenja u realizaciji aktivnosti, odnosno sprječavanje neispunjavanja utvrđenih operativnih/strateških ciljeva.

Akcioni plan za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2023-2026

Sadržaj Akcionog plana za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2023-2026 (u daljem tekstu: Akcioni plan 2023-2026) čini pregled strateških i operativnih ciljeva utvrđenih Strategijom odbrane Crne Gore, uz prateće indikatore uspjeha; aktivnosti kojima se neposredno ostvaruju operativni ciljevi, a posredno strateški ciljevi; indikatori rezultata na osnovu kojih se prati uspjeh sprovođenja datih aktivnosti; partnerske institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti i institucija nadležna za praćenje sprovođenja i izvještavanja; planirani rok za završetak aktivnosti; i potrebna finansijska sredstva i fondovi za sprovođenje aktivnosti uz informacije o izvorima finansiranja.

Akcioni plan za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2023-2026 definiše aktivnosti za sprovođenje sljedećih strateških i operativnih ciljeva:

STRATEŠKI CILJ 1	Zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta i nezavisnosti Crne Gore
Operativni ciljevi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj odbrambenih sposobnosti Crne Gore 2. Jačanje nacionalnih obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta 3. Unapređenje sistema sajber odbrane, bezbjednosti i sigurnosti
STRATEŠKI CILJ 2	Doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse
Operativni ciljevi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Unapređenje nacionalnih sposobnosti za doprinos kolektivnom sistemu bezbjednosti 2. Unapređenje integriteta u sistemu odbrane
STRATEŠKI CILJ 3	Očuvanje mira i bezbjednosti u regionu i svijetu
Operativni ciljevi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Unapređenje sposobnosti za odgovor na prepoznate asimetrične izazove, rizike i prijetnje 2. Razvoj sposobnosti prekogranične saradnje
STRATEŠKI CILJ 4	Razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sposobnosti za krizno upravljanje
Operativni ciljevi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj sistema kriznog upravljanja 2. Razvoj civilne spremnosti i otpornosti

Navedeni strateški i operativni ciljevi predstavljaju kombinaciju odbrambenih interesa i odgovora Crne Gore na izazove, rizike i prijetnje, koji su definisani u Strategiji odbrane Crne Gore, a čija implementacija putem realizacije mjera i aktivnosti u Akcionom planu predstavlja prioritet u periodu na koji se odnosi ovaj operativni dokument kako bi Strategija odbrane Crne Gore dosledno implementirala.

Akcioni plan se donosi za period do kraja 2026. godine i može se, po potrebi, revidirati.

Nosioци mjera će godišnje, najkasnije do kraja januara tekuće godine, Interresornoj radnoj grupi za izradu i praćenje realizacije Akcionog plana za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2023 - 2026 (u daljem tekstu IRG) dostavljati Izvještaj o realizaciji mjera iz Akcionog plana 2023 - 2026 za prethodnu godinu.

IRG će o realizaciji Akcionog plana izvještavati Vladu Crne Gore (ili Vijeće za nacionalnu bezbjednost) godišnje, krajem prvog kvartala tekuće godine za prethodnu godinu. Nakon podnošenja izvještaja sa predlogom mjera, ukoliko se ukaže potreba, IRG će izvršiti ažuriranje Akcionog plana najkasnije do kraja aprila tekuće godine.

STRATEŠKI CILJ 1

Zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta i nezavisnosti Crne Gore

STRATEŠKI CILJ 1						Zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta i nezavisnosti Crne Gore									
Operativni cilj 1		Unaprjeđenje odbrambenih sposobnosti Crne Gore													
Indikator učinka a)		Početno stanje			Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana										
Unaprijeđen strateški, normativni i institucionalni okvir		Postojeći strateški, normativni i institucionalni nije prilagođen i usklađen sa novonastalim promjenama u geostrateškom okruženju Crne Gore			Donešena i usvojena ključna strateška dokumenta, normativni i institucionalni okvir usklađen sa nacionalnim potrebama i obavezama koje proizilaze iz članstva u NATO i primjenjuje se u potpunosti										
Indikator učinka b)		Početno stanje			Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana										
Omogućen planirani razvoj i modernizacija Vojske kroz obezbjeđenje potrebnih finansijskih sredstava		1.43 % BDP za sistem odbrane, struktura budžeta Ministarstva odbrane neodgovarajuća (administrativni troškovi/operativni troškovi/opremanje i modernizacija)			Dostignuta projektovana vrijednost izdvajanja BDP za sistem odbrane, struktura budžeta i procenat izdvajanja iz budžeta odbrane za opremanje i modernizaciju Vojske Crne Gore u skladu sa Planom investiranja u odbranu Crne Gore 2019 – 2024. godine										
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1		Indikator rezultata		Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Planirana sredstva (EUR)	Izvor finansiranja								
1.1.1. Implementacija, donošenje novih, izmjene i dopune važećih strateških i drugih planskih dokumenata za razvoj odbrambenih sposobnosti Crne Gore i njihova implementacija		Ministarstvo odbrane donijelo Doktrinu Vojske Crne Gore		MO/GŠ	IV kvartal 2024.										
		Plan odbrane Crne Gore je usaglašen sa novim normativnim okvirom i strateškim konceptom odbrane i sadrži zadatke svih nosilaca odbrambenih priprema, organizaciju, mjere i postupke u ratnom i vanrednom stanju, kao i mjere i aktivnosti koje proizilaze iz obaveza u kolektivnom sistemu bezbjednosti		MO/nosioci odbrambenih priprema	I kvartal 2025.		Budžet								
		Vlada donijela Strategiju za sprječavanje hibridnih prijetnji		MO/ MVP, MJU, MUP, UP i ANB	IV kvartal 2024.		Budžet								

1.1.2. Usklađivanje normativnog okvira za razvoj odbrambenih sposobnosti Crne Gore	Skupština donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci Crne Gore	MO	II kvartal 2023.		Budžet
	Donijeti podzakonski akti za sprovođenje Zakona o Vojsci Crne Gore	MO/GŠ	I kvartal 2024.		Budžet
	Donijeti podzakonski akti za sprovođenje Zakona o odbrani	MO/GŠ	IV kvartal 2024.		Budžet
	Ministarstvo odbrane donijelo Formaciju Vojske Crne Gore	MO/GŠ	III kvartal 2023.		Budžet
1.1.3. Unapređenje kapaciteta za razvoj odbrambenih sposobnosti Crne Gore	Izvršena transformacija komandi i jedinica Vojske Crne Gore u skladu sa Odlukom Vlade o OFS i brojnoj veličini Vojske Crne Gore	MO/GŠ	II kvartal 2024.		Budžet
	Završeni planirani radovi na rekonstrukciji objekata u Kasarni „Marko Miljanov Popović“ u Podgorici	MO/GŠ	II kvartal 2023.	6 400 000	Budžet
	Izvršeno preseljenje dijela Generalštaba, komandi i jedinica Vojske Crne Gore u Kasarnu „Marko Miljanov Popović“ u Podgorici	MO/GŠ	III kvartal 2023.		Budžet
	Izvršena nabavka radara za nadzor vazdušnog prostora po osnovu donacije i završeno infrastrukturno uređenje lokaliteta za njegovo postavljanje	MO/MF	IV kvartal 2025.	4 000 000 (Budžet) 3 000 000 (Donacije)	Budžet/Donacije
	Vojni vazduhoplovni autoritet prepoznat od strane NATO-a kao nosilac i garant uspostavljenog, standardizovanog i implementiranog sistema plovidbenosti	MO/GŠ	IV kvartal 2024.		Budžet

	Izvršena popuna pozicija Ministarstva odbrane u jedinici za upravljanje vazdušnim prostorom (Airspace Management Cell – AMC) u sastavu SMATSA doo/TKL Podgorica	MO	I kvartal 2023.		Budžet/SMATSA
	Izvršena nabavka dva patrolna broda	MO/GŠ	IV kvartal 2026.	110 000 000	Budžet/Prihodi MO
Operativni cilj 2	Jačanje vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta				
Indikator učinka a)	Početno stanje		Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana		
Unaprijeđen strateški, normativni i institucionalni okvir za vršenje vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova	Strateški, normativni i institucionalni okvir ne omogućava puni razvoj vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta		Strateški, normativni i institucionalni okvir omogućava neophodni razvoj vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta i interoperabilnost sa NATO		
Aktivnost koja utiče na realizaciju o Operativnog cilja 2	Indikator rezultata	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Planirana sredstva (EUR)	Izvor finansiranja
1.2.1 Usklađivanje normativnog okvira za jačanje vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta	Skupština donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima	MO	I kvartal 2024.		Budžet
1.2.2 Unapređenje međuresorne saradnje u oblasti razmjene obavještajno-bezbjednosnih podataka	Potpisani sporazumi o saradnji sa subjektima obavještajno-bezbjednosnog sektora (ANB, Državno tužilaštvo, Uprava prihoda i carina i dr)	MO	IV kvartal 2023.		Budžet
Operativni cilj 3	Unapređenje sistema sajber odbrane, bezbjednosti i sigurnosti				
Indikator učinka a)	Početno stanje		Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana		
Unaprijeđen strateški, normativni i institucionalni okvir	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir nije usklađen sa zahtjevima savremenog bezbjednosnog okruženja		Donešena i usvojena sva ključna strateška i normativna dokumenta i uspostavljen institucionalni okvir usklađen sa nacionalnim potrebama i zahtjevima savremenog bezbjednosnog okruženja		

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 3	Indikator rezultata	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Planirana sredstva (EUR)	Izvor finansiranja
1.3.1 Donošenje novih, izmjene i dopune važećih strateških i drugih planskih dokumenata za unapređenje sistema sajber odbrane, bezbjednosti i sigurnosti	Ministarstvo odbrane donijelo Strategiju sajber bezbjednosti Vojske Crne Gore	MO	IV kvartal 2023.		Budžet
	Unaprjeđenje sposobnosti Bezbjednosnog operativnog centra Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore (SOC) za odgovor	MO	I – IV kvartal 2023 – 2026.	575 000 (Budžet) 4000000 (Donacije)	Budžet / donacije

STRATEŠKI CILJ 2

Doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijnse

STRATEŠKI CILJ 2 Doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse					
Operativni cilj 1 Unapređenje nacionalnih sposobnosti za doprinos kolektivnom sistemu bezbjednosti					
Indikator učinka a)	Početno stanje Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir u potpunosti ne omogućava doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse	Stanje na kraju sprovodenja Akcionog plana Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir inoviran i usklađen za omogućavanje punog doprinosa razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse			
Indikator učinka b)	Početno stanje Nacionalni proces planiranja odbrane usklađen sa procesom planiranja u NATO (NDPP)	Stanje na kraju sprovodenja Akcionog plana Nacionalni proces planiranja odbrane omogućava balansirani razvoj nacionalnih sposobnosti i sposobnosti neophodnih za doprinos kolektivnom sistemu odbrane			
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1	Indikator rezultata	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Planirana sredstva (EUR)	Izvor finansiranja
2.1.1 Unapređenje kapaciteta za doprinos kolektivnom sistemu bezbjednosti	Katalog sposobnosti za podršku NATO snagama (CAPCAT) kompletiran i ažuriran	MO/ MZ, MERT, MUP, MVP, MKI	II kvartal 2023.		-
	Izvršeno opremanje lakim oklopnim vozilima, borbenim sredstvima i sistemima čime je unaprijeđena mobilnost, vatrena moć i zaštita dijela deklarisanih jedinica na nivou zahtijevanom kroz NATO paket Ciljeva sposobnosti	MO/GŠ	IV kvartal 2024.	66 500 000 (Kredit)	Budžet/Kredit/ Donacije/ Sopstveni prihodi
	Deklarisane jedinice Vojske Crne Gore ocijenjene i sertifikovane u skladu sa NATO standardima	MO/GŠ	IV kvartal 2024.		Budžet
	Afilijacija jedinica Vojske Crne Gore u sastav NATO snaga	MO/GŠ	U kontinuitetu, u skladu sa zahtjevima doprinosa NATO strukturi snaga		

	50% jedinica KoV opremljeno i osposobljeno za angažovanje u NATO vođenim misijama i operacijama	MO/GŠ	U skladu sa rokovima definisanim u NATO paketu Ciljeva sposobnost		Budžet/Kredit/ Donacije/ Sopstveni prihodi			
	10% jedinica KoV osposobljeno i opremljeno za stalno („održivo“) angažovanje u NATO misijama i operacijama							
Operativni cilj 2:	Unapređenje integriteta u sistemu odbrane							
Indikator učinka	Početno stanje			Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana				
Unaprijeđen normativni okvir u dijelu jačanja integriteta u MO i VCG i uspostavljen efikasan sistem edukacije u oblasti integriteta i prevencije korupcije	Postojeći normativni i institucionalni okvir djelimično uskladjen sa međunarodnim i NATO standardima			Postojeći normativni i institucionalni okvir je u skladu sa međunarodnim i NATO standardima				
Aktivnost koja utiče na realizaciju operativnog cilja br 2	Indikator rezultata	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Planirana sredstva (EUR)	Izvor finansiranja			
2.2.1 Donošenje novih i izmjene i dopune postojećih normativnih akata sa ciljem jačanja integriteta u sistemu MO i VCG	Ministarstvo odbrane usvojilo interne Smjernice za jačanje integriteta, spječavanje sukoba interesa i prevenciju korupcije u sistemu odbrane	MO	IV kvartal 2023.		Budžet			
2.2.2 Jačanje institucionalnog okvira za jačanje integriteta uz puni doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta na nivou Alijanse	Ministarstvo odbrane uspostavilo održiv sistem edukacije u oblasti unapređenja integriteta i sprječavanja korupcije na nivou MO i VCG	MO	IV kvartal 2024.					
	Broj realizovanih obuka na temu jačanja integriteta i sprječavanja korupcije na nivou MO i VCG	MO/GŠ	Stalan zadatak					

STRATEŠKI CILJ 3

Očuvanje mira i bezbjednosti u regionu i svijetu

STRATEŠKI CILJ 3					
Očuvanje mira i bezbjednosti u regionu i svijetu					
Operativni cilj 1	Unapređenje sposobnosti za odgovor na prepoznate asimetrične izazove, rizike i prijetnje				
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju sprovodenja Akcionog plana			
Prilagođen strateški, normativni i institucionalni okvir za odgovor na prepoznate asimetrične izazove, rizike i prijetnje	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir nije u potpunosti usklađen sa zahtjevima savremenog bezbjednosnog okruženja	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir inoviran i usklađen sa zahtjevima savremenog bezbjednosnog okruženja i primjenjuje se u potpunosti			
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1	Indikator rezultata	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Planirana sredstva (EUR)	Izvor finansiranja
3.1.1 Doprinos Crne Gore bezbjednosti u regionu i svijetu	Ukupan broj kontingenata i broj lica angažovanih u misijama i operacijama NATO, UN i EU	MO/GŠ, MUP/UP	Stalan zadatak		Budžet / donacije
	Doprinos međunarodnim fondovima i programima koji imaju za cilj jačanje bezbjednosnih kapaciteta i sposobnosti u svijetu	Vlada Crne Gore/Generalni sekretarijat Vlade CG	U kontinuitetu i u skladu sa zahtjevima i potrebama		Budžet
Operativni cilj 2:	Unaprjeđenje sposobnosti prekogranične saradnje				
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju sprovodenja Akcionog plana			
Prilagođen strateški, normativni i institucionalni okvir za realizaciju prekogranične saradnje	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir nije adekvatno usklađen sa zahtjevima savremenog bezbjednosnog okruženja	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir inoviran i usklađen sa zahtjevima savremenog bezbjednosnog okruženja i primjenjuje se u potpunosti			
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1	Indikator rezultata	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Planirana sredstva (EUR)	Izvor finansiranja

3.2.1 Unapređenje kapaciteta za realizaciju programa prekogranične saradnje i prekograničnih operacija	Izvršena obuka i opremanje sistemima i sredstvima za reagovanje u slučaju prirodnih i vještački izazvanih katastrofa, kao i kontrole priliva ilegalnih migranata, u Crnoj Gori i zemljama regiona	MO, MUP	II kvartal 2026.		Budžet/ Donacije
	Dostignute sposobnosti za traganje i spašavanje iz vazduha (SAR)	MUP, MO	III kvartal 2026.		Budžet/ Donacije
	Dostignute sposobnosti za transport povrijeđenih i poginulih (CASEVAC i MEDEVAC)	MO, MUP	III kvartal 2026.		Budžet/ Donacije
	Potpisani sporazumi između Crne Gore i susjednih država (minimum sa zemljama članicama NATO) o prekograničnim operacijama	MO, MUP	IV kvartal 2026.		Budžet

STRATEŠKI CILJ 4

Razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sposobnosti za krizno upravljanje

STRATEŠKI CILJ 4						Razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sposobnosti za krizno upravljanje									
Operativni cilj 1		Razvoj sistema kriznog upravljanja													
Indikator učinka a)	Početno stanje			Stanje na kraju sprovodenja Akcionog plana											
Stvaranje normativnih i institucionalnih uslova za razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sistema upravljanja krizama u Crnoj Gori	Postojeći normativni i institucionalni okvir nije adekvatan za razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sistema upravljanja krizama u Crnoj Gori			Donešena i usvojena potreba strateška i normativna dokumenta i uspostavljen institucionalni okvir koji omogućava razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sistema kriznog upravljanja u Crnoj Gori											
Indikator učinka b)	Početno stanje			Stanje na kraju sprovodenja Akcionog plana											
Dostizanje interoperabilnosti u okviru NATO sistema upravljanja krizama	Sistem upravljanja krizama nije kompatibilan sa NATO sistemom upravljanja krizama			Sistem upravljanja krizama kompatibilan sa NATO sistemom upravljanja krizama											
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja br 1	Indikator rezultata		Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Planirana sredstva (EUR)	Izvor finansiranja									
4.1.1. Analiza propisa iz oblasti upravljanja krizama	IRG analizirala propise koji tretiraju oblast upravljanja krizama i dostavila izvještaj koji sadrži prijedlog o jedinstvenom normativnom uređenju ove oblasti		IRG ³	IV kvartal 2023.		Budžet									
4.1.2. Donošenje novih, izmijene i dopune važećih strateških i drugih planskih dokumenata za upravljanje krizama	Ažuriran Nacionalni katalog mjera za odgovor na krize		IRG	IV kvartal 2025.		Budžet									

³ Interesorna radna grupa za analizu propisa Crne Gore koji uređuju postupanja u situacijama koje mogu izazvati krizu, Rješenje ministra odbrane br. 12-040/21-7670/7 od 7. decembra 2021. godine.

4.1.3. Usklađivanje normativnog okvira za upravljanje krizama	Skupština donijela i usvojila normativni okvir koji reguliše oblast upravljanja krizama	MO	II kvartal 2024.		Budžet	
	Identifikovana kritična infrastruktura	MUP u saradnji sa nadežnim organima	I kvartal 2024.		Budžet	
	Vlada usvojila kriterijume o kritičnoj infrastrukturi		II kvartal 2024.		Budžet	
Operativni cilj 2	Razvoj civilne spremnosti i otpornosti					
Indikator učinka a)	Početno stanje		Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana			
Unaprijeđen strateški, normativni i institucionalni okvir za razvoj civilne spremnosti i otpornosti	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir ne omogućava potreban nivo civilne spremnosti i otpornosti društva		Donešena i usvojena sva ključna strateška i normativna dokumenta i uspostavljen adekvatan institucionalni okvir za razvoj civilne spremnosti i otpornosti			
Indikator učinka b)	Početno stanje		Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana			
Unaprijeđen nivo civilne spremnosti i otpornosti društva	Koncept civilne spremnosti i otpornosti u fazi razvoja		Civilna spremnost i otpornost društva na nivou koji omogućava pružanje adekvatnog odgovora u različitim kriznim situacijama			
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 2	Indikator rezultata	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Planirana sredstva (EUR)	Izvor finansiranja	
4.2.1 Donošenje novih, izmijene i dopune važećih strateških i drugih planskih dokumenata za razvoj civilne spremnosti i otpornosti društva	Skupština donijela Izmjene i dopune Zakona o zaštiti i spašavanju	MUP	IV kvartal 2025.		Budžet	
4.2.2 Usklađivanje normativnog okvira za razvoj civilne spremnosti i otpornosti društva	Sertifikacija Nacionalnog trening centra sistema zaštite i spašavanja	MUP	IV kvartal 2025.		Budžet	

4.2.3 Unapređenje institucionalnih kapaciteta za razvoj civilne spremnosti i otpornosti društva	Definisane zone na moru i nadležnosti za traganje i spašavanje na moru	IRG	IV kvartal 2024.		Budžet
	Realizovane interresorne vježbe i obuke, sa ciljem razvoja civilne spremnosti i provjere spremnosti institucija za reagovanje u kriznim situacijama, vanrednom i ratnom stanju	MUP, MO	U kontinuitetu		Budžet/Donacije/ Sredstva finansiranja EU
4.2.4 Unapređenje institucionalnih kapaciteta za razvoj koncepta rezervnog sastava Vojske	Uspostavljena evidencija vojnih obveznika	MO, MUP, MP, MJU	IV kvartal 2026.		Budžet

Popis korištenih skraćenica:

ANB	- Agencija za nacionalnu bezbjednost
GŠ	- Generalštab
IRG	- Interesorna radna grupa
MERT	- Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma
MF	- Ministarstvo finansija
MILCIRT	- Military Computer Incident Response Team/ Vojni tim za odgovore na kompjuterske incidente
MJU	- Ministarstvo javne uprave
MO	- Ministarstvo odbrane
MP	- Ministarstvo pravde
MKI	- Ministarstvo kapitalnih investicija
MUP	- Ministarstvo unutrašnjih poslova
MVP	- Ministarstvo vanjskih poslova
MZ	- Ministarstvo zdravlja
NATO	- Sjevernoatlanski savez
UP	- Uprava policije
VCG	- Vojska Crne Gore